

Udskriftsdato: 18. december 2025

2005/1 BR 1 (Gældende)

Beretning om Finansudvalgets arbejdsform m.v.

Ministerium: Folketinget

Beretning

om

Finansudvalgets arbejdsform m.v.

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Udvalgets arbejdsfelt
 - 2.1. Bevillingslovgivning
 - 2.2. Generel økonomisk politik
3. Generelle procedureregler
 - 3.1. Afstemninger om procedurespørgsmål
 - 3.1.1. Procedurespørgsmål, som er sat på dagsordenen for udvalgmødet
 - 3.1.2. Procedurespørgsmål, der ikke er på dagsordenen for det pågældende møde
 - 3.2. Udvalgets mødetidspunkt
 - 3.3. Embedsmænds deltagelse i samråd i udvalget
 - 3.4 Deputationer og skriftlige henvendelser
 - 3.5 Behandling af visse EU-sager
 - 3.6 Behandling af beretninger fra statsrevisorerne
4. Behandling af lov- og beslutningsforslag
 - 4.1. Behandling af lovgivning
 - 4.2. Behandling af forslag vedrørende aktstykker, der er til behandling i Finansudvalget
5. Finanslovforslaget
 - 5.1. Fremsættelse og behandling af finanslovforslaget
 - 5.1.1. Oversendelse af finanslovforslaget
 - 5.1.2. 1. behandling af finanslovforslaget
 - 5.1.3. Udvalgsbehandling af finanslovforslaget
 - 5.1.4 3. behandling af finanslovforslaget
 - 5.2. Lovgivning på finansloven
6. Aktstykker

- 6.1. Arbejdsgange og frister vedrørende aktstykker
- 6.2. Procedurer vedrørende aktstykker
 - 6.2.1. Varsling af aktstykker i form af et »lovkatalog«
 - 6.2.2. Regler vedrørende udvalgets behandling af aktstykker
 - 6.2.2.1. Reglen om, at »stolene tæller«
 - 6.2.2.1.1. Hovedreglen
 - 6.2.2.1.2. Undtagelser fra reglen om, at »stolene tæller«
 - 6.2.2.1.2.1. Tilstedeværende medlemmer tegner partiet
 - 6.2.2.1.2.2. Forhåndsmeddelelse om stillingtagen til aktstykker
 - 6.2.2.2. Opsættende virkning af spørgsmål stillet vedrørende aktstykker
 - 6.2.3. Regler om »telefonisk votering« om aktstykker
 - 6.2.4. Udsættelse af Finansudvalgets færdigbehandling af et aktstykke, der er ført frem i folketingsalen
 - 6.2.5. Behandling af fortrolige aktstykker (og bilag)
- 6.3. Indhold af aktstykker
 - 6.3.1. Fortrolige aktstykker (og bilag)
 - 6.3.2. Aktstykker af hastende karakter
 - 6.3.3. Angivelse af, om bevillinger på aktstykker erstatter finanslovbevillinger m.v.
 - 6.3.4. Lovgivning på aktstykker
 - 6.3.5. Angivelse af konsekvenser af aktstykker

1. Indledning

Finansudvalget har en central placering i det statslige budget- og bevillingssystem. Udvalget behandler bl.a. finanslovsforslaget, tillægsbevillingslovsforslaget, lovforslag om statslån og statsrevisorernes endelige betænkning over statsregnskabet. Endvidere behandler Finansudvalget et stort antal bevillingsansøgninger (aktstykker) fra ministre. Såfremt Finansudvalget har tiltrådt en bevillingsansøgning, er vedkommende minister efter gældende sædvane stillet, som om bevilling var givet ved lov med de eventuelle særlige begrænsninger, som af Finansudvalget måtte være knyttet til tiltrædelsen.

Finansudvalgets arbejdsform er beskrevet i beretning nr. 3 af 4. marts 1998, jf. Folketingstidende, folketingsåret 1997-98, 1. samling, Tillæg B sp. 305 ff. Nærværende beretning erstatter den i 1998 afgivne beretning, der beskrev de vigtigste regler vedrørende Finansudvalgets arbejde.

Udgangspunkt var i denne forbindelse og er fortsat, at beslutninger træffes af udvalgets flertal. Udvalget finder det på baggrund af de erfaringer, der er indhøstet med 1998-beretningen hensigtsmæssigt at udbygge denne beskrivelse samt at fastlægge visse retningslinjer for udformningen og behandlingen af finanslovsforslaget og af aktstykker.

Finansudvalget har endvidere i forlængelse af beretningen fra 1998 overvejet udvalgets fremtidige arbejdsområde. Udvalget finder det bl.a. på baggrund af de indhøstede erfaringer hensigtsmæssigt yderligere at udvide udvalgets arbejdsfelt, således at udvalget ud over den grundige behandling af bevillingslove og -ansøgninger i endnu højere grad, end tilfældet er i øjeblikket, tillige drøfter de overordnede linjer i den økonomiske politik og de rammer, der herigennem lægges for bevillingslovgivningen.

2. Udvalgets arbejdsfelt

2.1. Bevillingslovgivning

Der er enighed i Finansudvalget om, at hovedvægten i udvalgets arbejde fortsat skal ligge på

- behandlingen af bevillingslovgivning, herunder bevillingsansøgninger (aktstykker) fra ministre, og
- den kontrolfunktion, der ligger i behandlingen af de løbende revisionssager og af statsrevisorernes endelige betænkning over statsregnskabet samt i den almindelige adgang til at stille skriftlige spørgsmål til og anmode om samråd m.v. med ministre.

2.2. Generel økonomisk politik

Udvalget vil i forlængelse af sin centrale placering vedrørende bevillinger og kontrollen med anvendelsen heraf yderligere styrke behandlingen af den generelle økonomiske politik og drøftelsen af overordnede prioriteringer. Dette sker med henblik på, at Finansudvalget i endnu højere grad bliver det centrale forum i Folketinget for behandlingen af sådanne emner.

Finansudvalget har derfor nedsat et underudvalg. Underudvalget består som udgangspunkt af de i udvalget repræsenterede partiers finansordførere og mødes efter behov, men mindst 2 gange årligt. med henblik på at drøfte konkrete forslag om aktiviteter i udvalget, herunder samråd, høringer, møder, konferencer og udvalgsbesøg og -rejser.

Der er enighed i udvalget om følgende:

- Finansudvalget mødes 2 gange årligt med Det Økonomiske Råds formandskab med henblik på en orientering om og en drøftelse af Vismandsrapporten. Mødet afholdes så tæt som muligt på offentliggørelsen af rapporten.
- Finansudvalget anmoder om samråd med finansministeren, hver gang en økonomisk redegørelse eller finansredegørelse offentliggøres. Samråd afholdes på dagen for offentliggørelsen eller umiddelbart herefter. Det er aftalt med finansministeren, at ministeriet i god tid inden vil advisere Finansudvalget om datoen for offentliggørelse af Økonomisk Redegørelse og Finansredegørelsen. Finansudvalget vil endvidere fremover få oversendt publikationerne i klausuleret form senest kl. 20.00 dagen før offentliggørelsen.
- Udvalget overvåger udviklingen i statens finanser.
- Finansudvalget afholder høringer m.v., herunder om aktuelle økonomiske og konjunkturpolitiske problemstillinger.

3. Generelle procedureregler

3.1. Afstemninger om procedurespørgsmål

Ved afstemninger om procedurespørgsmål er det ikke på forhånd entydigt fastlagt, hvad der skal stemmes ja eller nej til. Det giver derfor i sådanne tilfælde ikke mening at anvende reglen om, at »stolene tæller« ,

jf. nedenfor under pkt. 6.2.2.1. Ved afstemninger om procedurespørgsmål anvendes i stedet følgende regler:

3.1.1. Procedurespørgsmål, som er sat på dagsordenen for udvalgmødet

Såfremt procedurespørgsmålet er sat på den før mødet omdelte dagsorden, afgøres spørgsmålet af de tilstedeværende partier, således at hvert parti – medmindre et eller flere medlemmer tilkendegiver en fra partiets flertal afvigende holdning – stemmer med en vægt svarende til partiets antal medlemmer i udvalget, uanset om partiets udvalgsmedlemmer er til stede eller ej. Fraværende medlemmer kan på forhånd meddele deres stilling til procedurespørgsmålet, jf. punkt 6.2.2.1.2.2.

3.1.2. Procedurespørgsmål, der ikke er på dagsordenen for det pågældende møde

Såfremt der under behandlingen af en sag opstår behov for afklaring af et procedurespørgsmål, afgøres spørgsmålet således, at hvert parti – medmindre et eller flere medlemmer tilkendegiver en fra partiets flertal afvigende holdning – stemmer med en vægt svarende til partiets antal medlemmer i udvalget, uanset om alle partiets udvalgsmedlemmer er til stede.

Såfremt et eller flere partier ikke har medlemmer til stede ved mødet, og hvis de fraværende partiers stemmeafgivning kan have indflydelse på afstemningens udfald, udsættes udvalgmødet i op til en time. Fraværende partiers medlemmer kontaktes af Finansudvalgets Sekretariat med henblik på at fastslå deres stilling til procedurespørgsmålet.

Ethvert medlem af udvalget kan i øvrigt begære udvalgmødet udsat i op til en time med henblik på at afklare fraværende medlemmers stilling til et procedurespørgsmål.

3.2. Udvalgets mødetidspunkt

Finansudvalget har drøftet udvalgets faste mødetidspunkt: onsdag kl. 13.00 i mødeperioden. Begrundelsen for dette tidspunkt har traditionelt været, at ministre skal være til rådighed for at besvare spørgsmål i spørgetiden i folketingssalen og derfor også vil kunne deltage i samråd i Finansudvalget. Ministerens kalender vil således ikke være optaget af andre gøremål. I praksis har udvalgets mødetidspunkt imidlertid givet anledning til problemer, idet Finansudvalgets medlemmer i en række tilfælde har været afskåret fra at stille § 20-spørgsmål i folketingssalen, da de har skullet deltage i udvalgets møde.

Endvidere har sammenfaldet givet problemer, hvis ministeren har været kaldt til samråd i Finansudvalget samtidig med, at vedkommende har skullet besvare spørgsmål i folketingssalen.

På denne baggrund er der enighed om at gøre et forsøg med et nyt mødetidspunkt, der foreløbig fastsættes til torsdag kl. 11.00. Senest med udgangen af folketingsåret 2006-07 evaluerer Finansudvalget dette nye mødetidspunkt.

3.3. Embedsmænds deltagelse i samråd i udvalget

Udvalget har endvidere drøftet, om der skal åbnes mulighed for, at embedsmænd kan deltage i samråd i Finansudvalget sammen med vedkommende minister.

Udvalget finder, at den hidtil gældende regel, hvorefter embedsmænd fra ministerier ikke deltager i samråd, bør fastholdes. Denne regel kan dog efter formandens skøn fraviges i ganske særlige tilfælde, hvor meget tungtvejende hensyn f.eks. til en hurtig afklaring af teknisk betonedede spørgsmål taler herfor.

Som opfølgning på samråd oversender ministeren til Finansudvalget talepapiret til samrådet.

3.4. Deputationer og skriftlige henvendelser

Finansudvalget modtager efter gældende praksis ikke deputationer eller skriftlige henvendelser fra organisationer eller borgere. I stedet henvises pågældende til at rette henvendelse til det fagudvalg, under hvilket emnet hører, eller eventuelt til at kontakte medlemmerne af Finansudvalget enkeltvis.

3.5. Behandling af visse EU-sager

Udviklingen i den europæiske økonomi har en meget væsentlig betydning for Danmark. Finansudvalget ser det derfor som en vigtig opgave nøje at følge og deltage i behandlingen af Den Europæiske Unions budget og regnskab. Udvalget har derfor indført en procedure for behandlingen af visse EU-sager. Op til ØKOFIN-ministerrådets

- 1. læsning af EU-budgettet,
- 2. læsning af EU-budgettet og
- behandling af henstilling til Europa-Parlamentet om meddelelse af decharge til Kommissionen for gennemførelse af budgettet

anmoder Finansudvalget om et grundnotat fra og et samråd med finansministeren. På baggrund heraf afgiver Finansudvalget indstilling til Europaudvalget vedrørende mødet i Økofin.

Finansudvalget kan beslutte også at anvende ovennævnte procedure, for så vidt angår andre økonomiske problemstillinger inden for EU-samarbejdet.

Udvalget drøfter herudover en gang månedligt, om EU-bilag omdelt i udvalget eller kommende Økofin-ministerrådsmøder giver anledning til initiativer fra udvalgets side.

3.6. Behandling af beretninger fra statsrevisorerne

Finansudvalget har med statsrevisorerne drøftet udvalgets behandling af de beretninger, der er omtalt i § 17 i lov om revisionen af statens regnskaber (rigsrevisorloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 3 af 7. januar 1997.

Proceduren ved behandling af statsrevisorberetninger er følgende, jf. bl.a. rigsrevisorlovens § 18:

- Statsrevisorerne fremsender med deres eventuelle bemærkninger de i § 17 nævnte beretninger til Folketinget og vedkommende minister, jf. stk. 1.
- På førstkommende møde i Finansudvalget sættes beretningen på dagsordenen med henblik på eventuelle spørgsmål, samråd m.v.
- Inden 4 måneder afgiver ministeren til statsrevisorerne en redegørelse for de foranstaltninger og overvejelser, beretningen har givet anledning til, jf. stk. 2. Fristen er dog kun 2 måneder for Beretning om revisionen af statsregnskabet.
- Redegørelsen sendes samtidig hermed til rigsrevisor, der inden 1 måned fremsender sine bemærkninger til statsrevisorerne, jf. stk. 4.
- Ministrenes redegørelser og rigsrevisors bemærkninger indgår i statsrevisorernes endelige betænkning til Folketinget, jf. stk. 5.

Såfremt Finansudvalget/Folketinget i forbindelse med denne procedure har taget stilling til den i beretningen omtalte sag, kan rigsrevisor – og dermed statsrevisorerne – føle sig foranlediget til trække sig ud af sagen. Stillingtagen kan f.eks. ske ved, at

- Folketinget vedtager et lov- eller beslutningsforslag vedrørende sagen,
- Folketinget vedtager en vedtagelse om sagen i forbindelse med en forespørgselsdebat i Folketinget, eller
- et folketingsudvalg afgiver en beretning om sagen.

Det har i den forbindelse været drøftet, at der kunne være mulighed for, at rigsrevisor og statsrevisorerne ville trække sig ud af sagen, såfremt man fandt, at Finansudvalget eller et andet folketingsudvalg havde truffet beslutning vedrørende en beretningssag. Det kunne f.eks. ske i perioden mellem statsrevisorerens fremsendelse af beretningen til Folketinget og de (maksimalt) 4 måneder, der går, inden ministeren afgiver sin redegørelse til statsrevisorerne.

Spørgsmålet har været drøftet på et møde mellem Finansudvalget, statsrevisorerne og rigsrevisor den 14. januar 2004. Finansudvalgets udgangspunkt er, at udvalget ikke ønsker at afskære rigsrevisors behandling af sager. Udvalget ønsker tværtimod, at rigsrevisor i videst muligt omfang undersøger sager, der er genstand for behandling i Folketinget. Der var derfor på mødet enighed om, at udgangspunktet er, at Finansudvalget ikke tager stilling til en sag, mens rigsrevisors arbejde foregår, og at det faktum, at Finansudvalget har stillet skriftlige spørgsmål til en minister eller kaldt denne i samråd, ikke skal tages som udtryk for, at udvalget har truffet beslutning i sagen.

Finansudvalget har drøftet ved en lovændring generelt at forkorte fristen for ministerens redegørelse vedrørende statsrevisorerens beretning fra 4 til 2 måneder, jf. rigsrevisorlovens § 18, stk. 2. Udvalget har noteret sig, at statsrevisorerne i samarbejde med rigsrevisor vil iværksætte en forsøgsordning, der indebærer, at rigsrevisor indstiller til statsrevisorerne, hvis han vurderer, at det vil være muligt at fastsætte en kortere svarfrist end 4 måneder. Statsrevisorerne vil herefter i fremsendelsesskrivelsen til ministeren, hvis de finder dette formålstjenligt, anmode om svar inden for en nærmere angiven frist, idet de dog vil henvise til den i rigsrevisorloven fastsatte frist. Finansudvalget ser dette forsøg som et fremskridt og vil nøje følge brugen af og erfaringerne med denne mulighed, idet udvalget ser det som en helt naturlig udvikling, at svarfristen forkortes.

4. Behandling af lov- og beslutningsforslag

Henvisning af forslag til udvalgsbehandling besluttet af det samlede Folketing.

4.1. Behandling af lovgivning

Udvalget finder, at når bortses fra finans- og tillægsbevillingslovene og lovforslag om statslån, bør udvalget normalt ikke behandle lovforslag.

4.2. Behandling af forslag vedrørende aktstykker, der er til behandling i Finansudvalget

For så vidt angår lovforslag eller forslag til folketingsbeslutning, der fremsættes vedrørende aktstykker, der er til behandling i Finansudvalget, jf. nedenfor under pkt. 6.2.4., finder udvalget, at sådanne forslag som udgangspunkt bør behandles i vedkommende ressortudvalg.

Udvalget finder dog, at forslag vedrørende aktstykker fremsat af statsministeren, finansministeren eller økonomi- og erhvervsministeren eventuelt kan henvises til udvalgsbehandling i Finansudvalget. Endvide-

re kan forslag vedrørende andre ministerområder, når særlige grunde taler herfor, udvalgsbehandles i Finansudvalget.

Henvises et forslag til behandling i Finansudvalget, kan udvalget beslutte i forbindelse med behandlingen af forslaget at fravige den almindeligt gældende regel, jf. pkt. 3.4., om, at udvalget alene modtager skriftlige henvendelser fra ministre, og om, at det ikke er muligt at søge foretræde for udvalget.

5. Finanslovsforslaget

5.1. Fremsættelse og behandling af finanslovsforslaget

Ifølge grundlovens § 45, stk. 1, skal forslag til finanslov fremsættes senest 4 måneder før finansårets begyndelse, dvs. ikke senere end 31. august. Finansudvalget finder det hensigtsmæssigt, at udvalgets tekniske gennemgang af finanslovsforslaget foretages inden 1. behandling, der, jf. nedenfor under pkt. 5.1.2., finder sted mellem den 6. og den 10. september. Med henblik på at sikre, at Finansudvalget har tilstrækkelig tid til forberedelse af den tekniske gennemgang, har udvalget i brev af 3. november 1999 henvendt sig til finansministeren og anmodet om, at finanslovsforslaget fremsættes tidligst muligt. Finansministeren har i svar af 29. november 1999, jf. Finansudvalget, § 7 – bilag 37, folketingsåret 1999-2000, på denne baggrund tilkendegivet, at finanslovsforslaget ikke vil blive fremsat senere end den 29. august. Finansudvalget forudsætter, at denne ordning fortsættes.

5.1.1. Oversendelse af finanslovsforslaget

Vedrørende oversendelse af finanslovsforslaget bemærkes, at Finansudvalget normalt efter aftale med Finansministeriet har modtaget finanslovsforslaget klausuleret ca. 4 dage før fremsættelsen med henblik på at give udvalgets medlemmer lejlighed til at stifte bekendtskab med indholdet af finanslovsforslaget, inden forslaget offentliggøres. Denne ordning er imidlertid blevet afskaffet af Finansministeriet, og Finansudvalget modtager herefter først finanslovsforslaget samtidig med fremsættelsen. Finansudvalget finder ikke dette tilfredsstillende, og udvalget har derfor anmodet ministeriet om en ændring heri. Det er på denne baggrund aftalt med Finansministeriet, at Finansudvalget fremover vil få oversendt Finanslovsforslaget i klausuleret form senest kl. 20.00 dagen før offentliggørelsen.

5.1.2. 1. behandling af finanslovsforslaget

Folketinget har siden 1998 kort tid efter fremsættelsen foretaget 1. behandling af finanslovsforslaget i et møde i begyndelsen af september. Finansudvalget finder fortsat, at det mest hensigtsmæssige tidspunkt for denne 1. behandling er den førstkommande tirsdag eller torsdag efter den 5. september.

For så vidt angår 1. behandling af det genfremsatte finanslovsforslag, finder Finansudvalget fortsat, at denne passende kan foretages umiddelbart efter folketingsårets begyndelse, således at 1. behandling af finanslovsforslaget finder sted sammen med forhandlingen om statsministerens åbningsredegørelse som et selvstændigt punkt på dagsordenen, men således at den efterfølgende sag, 1. behandling af forslag til finanslov, kan omtales under åbningsdebatten.

5.1.3. Udvalgsbehandling af finanslovsforslaget

Kort før 1. behandling af finanslovsforslaget foretager Finansudvalget en teknisk gennemgang af forslaget. Det foregår ved, at ministerierne anmodes om mundtligt i ca. ½ time at besvare spørgsmål af teknisk karakter. Udvalget udpeger på forhånd et medlem, der har som opgave i særlig grad at orientere sig om indholdet af pågældende ministers paragraf(fer) på finansloven. Dette medlem indleder med at stille spørgsmål, hvorefter øvrige medlemmer kan stille supplerende spørgsmål. Spørgsmål, der ikke kan

besvares mundtligt, stilles skriftligt til efterfølgende besvarelse hurtigst muligt og senest den sidste tirsdag i september.

Udvalgsbehandlingen af finanslovforslaget mellem 1. og 2. behandling og mellem 2. og 3. behandling foregår i øvrigt efter samme retningslinjer, som gælder for andre lovforslag, jf. dog pkt. 3.4., med mulighed for at stille skriftlige spørgsmål, anmode om samråd m.v.

Fagudvalgene kan naturligvis til enhver tid drøfte det af finansministeren fremsatte finanslovforslag, foretage en teknisk gennemgang heraf samt tilkendegive deres holdninger til forslaget.

5.1.4. 3. behandling af finanslovforslaget

Finansudvalget har drøftet 3. behandling af finanslovforslaget. Udvalget ønsker, at debatten bliver så levende som muligt og dermed også interessant for dem, der overværer debatten i folketingsalen eller via radio, tv eller internet. Der er enighed i udvalget om følgende:

- Debatten bør fortsat foregå over 2 dage,
- der bør være en pause på mindst én dag – gerne flere – imellem de 2 dage, som 3. behandling strækker sig over, og
- på de dage, hvor finanslovforslaget debatteres, bør det så vidt muligt undgås, at andre forslag er til behandling.

For så vidt angår debatformen, er udvalget opmærksom på, at denne ikke fastsættes af Finansudvalget. Der er imidlertid enighed i udvalget om, at den måde, debatten om finanslovforslaget 2005 afvikledes på i december 2004, var hensigtsmæssig og med mindre ændringer kan danne udgangspunkt for afviklingen af fremtidige debatter ved 3. behandling af finanslovforslaget. Udvalget finder, at reglerne for 3. behandling på passende vis tilgodeså både hensynet til, at andre end finansordførerne havde mulighed for at give deres mening til kende, og til en tilstrækkelig fokuseret debat.

Finansudvalget indstiller, at reglerne for 3. behandling bliver følgende:

a) 3. behandlings 1. dag (forhandlingen om ændringsforslagene):

- Efter hvert ordførerindlæg har alle medlemmer adgang til to korte bemærkninger i forlængelse af hinanden, dog med fortrinsstilling for ordførerne. De korte bemærkninger skal være afviklet inden for en time efter ordførertalen.
- Finansministeren har herefter ordet efterfulgt af adgang til korte bemærkninger for alle medlemmer i en time.
- Eventuelle privatistindlæg afvikles med adgang til korte bemærkninger i maks. ½ time.
- Eventuelle ordførerindlæg i 2. omgang afvikles med adgang til korte bemærkninger i op til ½ time.
- Finansministeren har adgang til et 2. indlæg.

b) Reglerne for 3. behandlings 2. dag (forhandlingen om finanslovforslaget i dets helhed) bør være:

- Efter hvert ordførerindlæg har først og fremmest de øvrige ordførere, men også andre medlemmer, adgang til to korte bemærkninger i forlængelse af hinanden. De korte bemærkninger skal være afviklet inden for 45 minutter efter ordførertalen.

- Finansministeren har ordet efterfulgt af en adgang til korte bemærkninger i op til en time for alle medlemmer, men med en fortrinsstilling for ordførerne.
- Eventuelle privatistindlæg afvikles med adgang til korte bemærkninger i op til ½ time efter indlægget.
- Ordførerne svarer efter tur på eventuelle yderligere korte bemærkninger fra andre medlemmer i op til ½ time hver.
- Finansministeren har adgang til et 2. indlæg.

5.2. Lovgivning på finansloven

Finansloven er i princippet en lov på linje med alle andre love og kan derfor ud over at fastsætte bevillinger tillige supplere og ændre gældende materiel lovgivning. Det sker normalt ved tekstanmærkninger, der opføres i hver finanslovparagraf under Afsnit C. Tekstanmærkninger opdeles i

1) dispositionsbeføjelser, der f.eks. bemyndiger ministeren til at anvende en bevilling på en given måde eller at indgå forpligtelser, der medfører udgifter i senere finansår, og

2) materielle bestemmelser, der supplerer eller i nogle tilfælde endog ændrer gældende materiel lovgivning.

Finansudvalget anerkender, at tekstanmærkninger under nærmere givne betingelser i visse særlige tilfælde kan være et hensigtsmæssigt styringsredskab. Imidlertid knytter der sig en række betænkeligheder af kundgørelsesmæssig, lovteknisk, processuel og gyldighedsmæssig art til tekstanmærkninger, som gør, at disse kun bør anvendes, når dette er strengt nødvendigt. Dette gør sig navnlig gældende, for så vidt angår de under 2) nævnte materielle bestemmelser, der i et vist omfang retter sig direkte mod borgerne.

Generelt finder Finansudvalget, at

- antallet af tekstanmærkninger bør begrænses mest muligt,
- regulering af bevillingsfremmede forhold ved tekstanmærkning ikke må finde sted, og at
- ændring af eksisterende lovgivning kun bør finde sted, såfremt
- ændringen er tidsbegrænset eller ændring af lovgivningen ikke kan afventes, og at
- varige eller generelle lovændringer ikke bør gennemføres ved tekstanmærkning.

Dette betyder bl.a. følgende:

- Tekstanmærkninger af materiel art ikke bør opføres uændrede på finansloven over en årrække, men i stedet bør indarbejdes i gældende materiel lov.

Finansudvalget har noteret sig, at Finansministeriet har tilkendegivet, at ministeriet vil foranledige, at de tekstanmærkninger, der findes på finansloven af denne art, vil blive søgt indarbejdet, når lejlighed byder sig, f.eks. når den pågældende lovgivning af andre grunde foreslås ændret.

- Hjemmel til opkrævning af samt fastsættelse af størrelsen af gebyrer m.v. bør, hvor der er tale om ordninger af permanent karakter, fastsættes ved lov eller administrativ forskrift med hjemmel i lov, ikke på finansloven.

Finansudvalget har noteret sig, at Finansministeriet har tilkendegivet, at ministeriet vil foranledige, at hjemmel til opkrævning og fastsættelse af gebyrer, medmindre væsentlige grunde taler herimod, når

lejlighed byder sig, vil blive søgt indarbejdet i gældende lovgivning med henblik på, at sådanne tekstanmærkninger på finansloven udgår.

- Hvor anden gældende materiel lovgivning ændres eller suppleres, bør der i tekstanmærkningen eller i anmærkningerne hertil angives titel på loven(e) og reference til, hvor lovbekendtgørelse og/eller ændringslov(e) er optrykt i Lovtidende.

6. Aktstykker

6.1. Arbejdsgange og frister vedrørende aktstykker

De vigtigste arbejdsgange i forbindelse med modtagelse og behandling af aktstykker og bilag til Finansudvalget samt frister i forbindelse hermed kan beskrives som følger:

- Fristen for aflevering af aktstykker til Finansudvalgets Sekretariat er normalt tirsdage kl. 12.00 ugen før det møde, hvor aktstykket forventes behandlet første gang. I sjældne tilfælde kan der gives nogle timers fristforlængelse. I helt ekstraordinære tilfælde, hvor normalfristen ikke har kunnet overholdes og aktstykket derfor ikke har kunnet optrykkes i førstkommende ugentlige aktstykkehefte, vil der eventuelt kunne træffes aftale om en ekstraordinær procedure. Aftale herom kan kun træffes mellem vedkommende minister og Finansudvalgets formand.

- Finansudvalget kan f.eks. i forbindelse med helligdage eller mødefri perioder fastsætte frister for aflevering af aktstykker, der afviger fra den ovenfor beskrevne. Sådanne ændrede frister meddeles finansministeren. Det påhviler enhver minister løbende at holde sig orienteret om de af Finansudvalget fastsatte afleveringsfrister.

- Aktstykker foreligger normalt trykt fredagen før udvalgets møde. Nye aktstykker distribueres herefter til udvalgets medlemmer. Dette sker enten i Folketingets Meddelelsescentral eller ved, at materialet sendes til medlemmets hjemadresse. Herudover sendes aktstykkerne elektronisk til udvalgets medlemmer. Bilag omdeles løbende til medlemmerne i Folketingets Meddelelsescentral med undtagelse af fredag, hvor bilag, hvis medlemmerne ønsker dette, sendes til hjemadressen. Aktstykker frigives normalt mandag morgen af Finansudvalgets Sekretariat. De er herefter offentligt tilgængelige og kan findes på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

- For så vidt angår frister for svar på spørgsmål vedrørende aktstykker, kan et aktstykke ikke i almindelighed forventes afgjort, såfremt der til mødet foreligger besvarelser, som er Finansudvalgets medlemmer i hænde efter kl. 16 dagen før det møde, hvor aktstykket behandles. Vedrørende frist for svar på spørgsmål, der ikke vedrører aktstykker, gælder de i Folketingets Forretningsorden § 8, stk. 6, fastsatte regler. Udvalget kan dog efter en konkret vurdering fastsætte en frist, der er kortere end 4 uger.

- Sekretariatet omdeler til medlemmerne elektronisk senest på mødedagen kl. 11.00 en oversigt over nye og henstående aktstykker til behandling med angivelse af, til hvilke aktstykker der er stillet spørgsmål, hvorvidt disse er besvaret samt andre relevante oplysninger vedrørende afgørelse af aktstykket. Vedrørende opsættende virkning af spørgsmål om aktstykker henvises til pkt. 6.2.2.2.

- Spørgsmål vedrørende nye aktstykker meddeles til Finansudvalgets Sekretariat snarest muligt og så vidt muligt senest på førstkommende udvalgmøde. Der kan til enhver tid stilles spørgsmål som opfølgning på svar modtaget fra ministeren.

- Partierne meddeler på det udvalgmøde, hvor et aktstykke afgøres, deres stilling til aktstykket samt en eventuel påtegning til aktstykket. Påtegninger indleveres på selve mødet eller senest kl. 15.00 samme dag.

- Afgjorte aktstykker påføres udvalgets afgørelse samt eventuelle påtegninger og sendes snarest muligt og senest den følgende dag kl. 9.00 til pågældende minister.

6.2. Procedurer vedrørende aktstykker

6.2.1. Varsling af aktstykker i form af et »lovkatalog«

Finansudvalget finder det vigtigt, at udvalget på et tidligt tidspunkt har mulighed for at forberede behandlingen af kommende bevillingssager. For så vidt angår lovgivning, publicerer regeringen i forbindelse med Folketingets åbning et katalog over, hvilke lovforslag regeringen forventer at fremsætte i det kommende folketingsår.

Analogt hermed har Finansudvalget drøftet en ordning, hvorefter Finansministeriet i højere grad på forhånd meddeler, hvilke aktstykker der kan forventes til behandling i Finansudvalget. Udvalget er opmærksom på, at hovedparten af de aktstykker, Finansudvalget behandler, ikke hidrører fra Finansministeriet selv, og at ministeriet derfor ikke altid har kendskab hertil på forhånd. Udvalget finder imidlertid, at Finansministeriet i kraft af sin koordinerende rolle – bl.a. i forbindelse med udarbejdelsen af rammeredegørelserne – må have mulighed for i et vist omfang at varsle kommende aktstykker. Dertil kommer, at nogle af de aktstykker, der oversendes til Finansudvalget, enten kommer med faste tidsintervaller – f.eks. aktstykker vedrørende fordeling af tips- og lottomidler – eller på baggrund af længerevarende processer, som Finansministeriet har været involveret i. Finansudvalget har derfor aftalt med Finansministeriet, at Finansudvalget regelmæssigt, f.eks. i januar, maj og oktober, modtager en samlet varsling af kendte, kommende aktstykker.

6.2.2. Regler vedrørende udvalgets behandling af aktstykker

6.2.2.1. Reglen om, at »stolene tæller«

6.2.2.1.1. Hovedreglen

Der er enighed i udvalget om, at udgangspunktet i forbindelse med opgørelse af resultatet af votering om et aktstykke som hidtil er, at medlemmer af Finansudvalget, der ikke er til stede ved voteringen, tiltræder pågældende aktstykke.

Dette gælder i tilfælde, hvor fraværende medlemmer ikke på forhånd har meddelt deres stilling til bevillingsansøgningen, jf. punkt 6.2.2.1.2.2., også selv om der kan herske tvivl om, hvorvidt de, såfremt de havde været til stede ved voteringen, ville have kunnet tiltræde aktstykket. Fraværende medlemmer kontaktes således ikke med henblik på afklaring af deres stilling til aktstykker.

6.2.2.1.2. Undtagelser fra reglen om, at »stolene tæller«

Reglen om, at »stolene tæller«, gælder ikke i følgende tilfælde:

6.2.2.1.2.1. Tilstedeværende medlemmer tegner partiet

Såfremt et partis tilstedeværende medlem(mer) af Finansudvalget stemmer nej eller undlader at stemme ved voteringen om et aktstykke, regnes fraværende medlemmer af dette parti for at have stemt på samme måde som de(t) tilstedeværende, medmindre de(t) fraværende medlem(mer) på forhånd har meddelt en anden stilling end de(t) tilstedeværende medlem(mer), jf. punkt 6.2.2.1.2.2.

6.2.2.1.2.2. Forhåndsmeddelelse om stillingtagen til aktstykker

Såfremt et medlem kan forudse, at den pågældende ikke har mulighed for at give møde ved voteringen om et aktstykke, kan medlemmet på forhånd meddele sin stilling hertil. Forhåndsmeddelelse om stemmeafgivning vedrørende aktstykker skal ske skriftligt enten

- til formanden inden voteringen eller
- senest en time inden udvalgsrådets start til Finansudvalgets Sekretariat.
- Meddelelse til Sekretariatet kan også ske ved fax eller elektronisk post.

Meddelelsen om stemmeafgivning gælder for samtlige partiets medlemmer af Finansudvalget, medmindre andet tilkendegives

- af det medlem, der foretager meddelelsen, eller
- ved voteringen af et eller flere tilstedeværende medlemmer af partiet.

Såfremt et på mødet tilstedeværende medlem på partiets vegne tilkendegiver en anden holdning end den forhåndsmeddelte, er det den på mødet tilkendegivne stilling, der er gældende.

6.2.2.2. Opsættende virkning af spørgsmål stillet vedrørende aktstykker

Ved beslutning vedrørende aktstykker er udgangspunktet, at ubesvarede spørgsmål har opsættende virkning. Følgen heraf er, at et aktstykke ikke kan afgøres, såfremt der ved behandlingen af aktstykket foreligger ubesvarede spørgsmål eller for sent besvarede spørgsmål, jf. pkt. 6.1.

De(t) medlem(mer), der har taget initiativ til at stille spørgsmålet, kan dog i forbindelse med, at spørgsmålet stilles, tilkendegive, at spørgsmålet ikke har opsættende virkning, og at et aktstykke derfor kan afgøres, selv om spørgsmålet ikke er besvaret. Såfremt der i forbindelse med, at et spørgsmål stilles, er uenighed om, hvorvidt det skal have opsættende virkning, afgøres dette spørgsmål efter reglerne om afstemninger om procedurespørgsmål, jf. punkt 3.1.

Når et spørgsmål er stillet, betragtes det som værende stillet af formanden på vegne af hele udvalget. Afgørelser om ændring af et spørgsmåls status henholdsvis fra at have opsættende til ikke at have opsættende virkning eller omvendt træffes derfor af udvalget på et udvalgsråd efter reglerne om afgørelse af procedurespørgsmål, jf. punkt 3.1.

6.2.3. Regler om »telefonisk votering« om aktstykker

Beslutninger vedrørende aktstykker træffes som udgangspunkt i et møde. På et udvalgsråd eller efter formandens skøn kan dog i ganske særligt hastende sager og/eller i perioder med meget lange tidsintervaller mellem udvalgsråd besluttes, at et aktstykke afgøres efter følgende procedure:

- Aktstykket fordeles blandt samtlige Finansudvalgets medlemmer, bl.a. med henblik på mulighed for at stille skriftlige spørgsmål, anmode om samråd med ministeren m.v.
- Sekretariatet indhenter inden for en nærmere fastsat tidsfrist telefonisk eller på anden vis finansordførernes stilling til pågældende aktstykke.
- Samtlige et partis medlemmer regnes for at have stemt som finansordføreren, medmindre andet meddeles inden fristens udløb. Såfremt det ikke er muligt inden for fristen at opnå forbindelse med finansordføreren, kontaktes – hvor dette er muligt – et andet medlem af samme parti.

- Såfremt melding fra finansordføreren eller et andet medlem af et parti ikke modtages af Sekretariatet inden fristens udløb og det vurderes som værende åbenbart, at partiets ordfører har kendskab til aktstykket, regnes samtlige et partis medlemmer for at have tiltrådt aktstykket efter reglen om, at »stolene tæller«, jf. afsnit 6.2.2.1.

6.2.4. Udsættelse af Finansudvalgets færdigbehandling af et aktstykke, der er ført frem i folketingsalen

Ethvert medlem af Folketinget – og enhver minister – har adgang til at føre et aktstykke vedrørende en bevillingsansøgning frem i folketingsalen i form af et lovforslag eller et forslag til folketingsbeslutning.

Udvalget har drøftet spørgsmålet om, i hvilket omfang Finansudvalget i sådanne tilfælde kan forventes at stille behandlingen af aktstykket i bero, indtil forslaget er færdigbehandlet i folketingsalen.

Dette spørgsmål har i folketingsåret 1968-69 været behandlet af et udvalg bestående af Udvalget for Forretningsordenen, suppleret med et finansudvalgsmedlem fra hvert af de på dette tidspunkt i Finansudvalget repræsenterede partier. Udvalget afgav den 11. april 1969 en beretning (jf. Folketingstidende 1968-69, Tillæg B, sp. 1232-1234), hvorfra der citeres:

»Finansudvalgets aktstykker er tilgængelige for Folketingets medlemmer såvel som for pressen, og ethvert medlem af Folketinget har adgang til at føre et aktstykke vedrørende en bevillingsansøgning frem i folketingsalen i form af et lovforslag eller et forslag til folketingsbeslutning. Selv om et sådant skridt kun tages af et lille mindretal i Tinget, vil det i almindelighed kunne forventes, at Finansudvalgets behandling af bevillingsansøgningen vil blive stillet i bero, til forhandlingen i folketingsalen har fundet sted.

Uden for Tingets mødeperioder, dvs. navnlig i de 3-4 sidste måneder af folketingsåret, er der ikke en tilsvarende adgang for ethvert folketingsmedlem til at føre en bevillingssag frem for Folketinget. Ifølge grundlovens § 39 tilkommer det alene Folketingets formand at indkalde Folketinget til møde, idet det dog påhviler ham at indkalde til møde, når mindst 2/5 af Folketingets medlemmer eller statsministeren skriftligt fremsætter begæring herom med angivelse af dagsorden. I sommertiden vil det ikke være let at fremskaffe en sådan skriftlig begæring fra 2/5 af Tingets medlemmer, men Folketingets formand har tilkendegivet, at hvis mindst 7 af Finansudvalgets 17 medlemmer, repræsenterende 2/5 af Folketingets medlemmer, ønsker Folketinget indkaldt i anledning af en bevillingssag, som er forelagt i Finansudvalget til afgørelse i den mødefri del af folketingsåret, da vil han indkalde Folketinget, selv om den i grundlovens § 39 krævede betingelse: skriftlig begæring fra 2/5 af medlemmerne, ikke formelt er opfyldt. Formanden vil træffe sin afgørelse efter at have drøftet sagen med statsministeren og partiformændene, bl.a. for at undersøge, om sagen eventuelt vil kunne udsættes, til Folketinget genoptager sine møder.«

Den ovenfor skitserede ordning er i overensstemmelse med den af Finansudvalget siden afgivelsen af beretningen fulgte praksis og bør fastholdes.

I den forbindelse konstaterer udvalget, at ordningen også gælder vedrørende forslag fremsat af medlemmer af partier, der ikke er repræsenteret i Finansudvalget, såfremt

- forslaget er fremsat senest dagen før det møde, hvor aktstykket behandles i Finansudvalget, og
- forslagsstillerne ligeledes senest dagen før udvalgmødet skriftligt har meddelt Finansudvalgets formand og/eller dets sekretariat, at forslagsstillerne anmoder om, at behandlingen af bevillingsansøgningen stilles i bero, til forslaget er færdigbehandlet i folketingsalen.

6.2.5. Behandling af fortrolige aktstykker (og bilag)

For så vidt angår behandlingen af fortrolige aktstykker (og udvalgsbilag), finder udvalget, at det er af afgørende vigtighed at sikre, at fortroligheden overholdes både i forbindelse med ministeriernes forberedelse og Finansudvalgets behandling af aktstykkerne. Udvalget finder, at den hidtil gældende ordning, hvorefter fortrolige aktstykker kan drøftes af Finansudvalgets medlemmer med andre folketingsmedlemmer og på partiernes gruppemøder, bør fastholdes, men understreger, at fortrolige aktstykker kun undtagelsesvis bør drøftes med andre end finansudvalgsmedlemmer, og at dette altid sker under den ufravigelige forudsætning, at fortroligheden overholdes af dem, der på denne måde måtte blive inddraget i behandlingen.

Finansudvalget understreger, at fortrolige aktstykker og udvalgsbilag kun fordeles til Finansudvalgets medlemmer og derfor ikke til partier, der ikke har medlemmer i udvalget.

6.3. Indhold af aktstykker

6.3.1. Fortrolige aktstykker (og bilag)

Hvor ministeren skønner, at særlige hensyn (f.eks. af sikkerhedspolitisk eller forretningsmæssig karakter) gør dette påkrævet, kan et aktstykke gøres fortroligt.

Udvalget finder det vigtigt, at aktstykker og udvalgsbilag i videst muligt omfang er offentligt tilgængelige, og at så få oplysninger som muligt stemples fortroligt.

Efter gældende praksis anvendes kun én form for fortrolighed af aktstykker. Såfremt en minister i et aktstykke angiver, at et aktstykke er fortroligt, betragtes som udgangspunkt både

- indholdet af aktstykket og tillige
- den blotte eksistens af aktstykket

som værende fortroligt. Dette sker, fordi aktstykkets formål i nogle tilfælde kan forpasses – eksempelvis hvis der tale om hjælp til økonomisk betrængte virksomheder – såfremt det bliver offentligt kendt, at Finansudvalget behandler et aktstykke om pågældende sag. I andre tilfælde gør dette hensyn sig ikke gældende. Ud fra hensynet til størst mulig åbenhed finder Finansudvalget, at der bør være mulighed for at graduere fortroligheden, således at eksistensen af et aktstykke kan være offentlig og kun indholdet af aktstykket er fortroligt. Fremover vil ministeren derfor have mulighed for i et aktstykke at angive enten, at

- eksistensen og indholdet af aktstykket er fortroligt eller
- eksistensen af aktstykket er offentlig, mens indholdet er fortroligt.

Finansudvalget understreger, at ministeren, så snart det er muligt at ophæve fortroligheden af et aktstykke, bør meddele Finansudvalget dette. Ministeren bør i forbindelse hermed udtrykkeligt angive, om ministerens svar på eventuelle spørgsmål stillet af Finansudvalget i forbindelse med behandlingen af aktstykket ligeledes er offentlig.

En minister, der fremsender et fortroligt aktstykke til behandling i udvalget, bør endvidere i bevillingsansøgningen gøre rede for

- den nøjagtige årsag til, at aktstykket er gjort fortroligt,
- om, og i givet fald hvornår, ministeren vil tage skridt til at hæve fortroligheden af aktstykket.

Ministeren bør endvidere i forbindelse med oversendelse af fortrolige udvalgsbilag til Finansudvalget overveje, hvornår fortroligheden kan hæves, og så vidt muligt i bilaget gøre rede for, hvornår bilaget kan gøres tilgængeligt for offentligheden.

6.3.2. Aktstykker af hastende karakter

Ved behandlingen af aktstykker opstår i nogle tilfælde tvivl om, i hvilket omfang et aktstykke haster, dvs. om tiltrædelse efter en given dato kan have som konsekvens, at en (f.eks. købs- eller salgs-)frist overskrides. I andre tilfælde retter vedkommende minister selv efter oversendelsen af aktstykket på grund af en i aktstykket ikke opført tidsfrist henvendelse til udvalget med ønske om, at en given sag fremmes mest muligt. I disse tilfælde vil udgangspunktet under alle omstændigheder være, at Finansudvalgets behandling af aktstykker skal ske på et fyldestgørende grundlag, og at udvalget naturligvis må anvende den fornødne tid til tilvejebringelsen heraf. Imidlertid vil det være relevant for udvalgets behandling af en given bevillingsansøgning, hvis der evt. kan være konsekvenser af negativ art som følge af aføgelse af et aktstykke efter en given dato. Hvis dette er tilfældet, angiver ministeren i aktstykket følgende:

- Årsagen til, at aktstykket er hastende,
- grunden til, at ministeren ikke på et tidligere tidspunkt har oversendt aktstykket,
- på hvilket tidspunkt eventuelle negative konsekvenser måtte indtræde, og
- hvilke konsekvenser en manglende tiltrædelse før dette tidspunkt måtte have.

Finansudvalget understreger, at udvalget ikke på nogen måde er bundet af ministerens tilkendegivelser, og at beslutningen om, hvornår et aktstykke kan færdigbehandles, naturligvis alene tilkommer udvalget selv.

6.3.3. Angivelse af, om bevillinger på aktstykker erstatter finanslovbevillinger m.v.

Finansudvalget har noteret, at aktstykker i et vist omfang af ministrene anvendes til at tilgodese formål, der tidligere har været finansieret ved bevillinger på finansloven. Som et af flere eksempler herpå kan nævnes adskillige ministres anvendelse af udmøntningen af tips- og lottomidler til at erstatte bevillinger på finansloven, der f.eks. af besparelsesgrunde er reduceret eller bortfaldet.

Finansudvalget finder, at der i visse tilfælde kan være grunde til denne fremgangsmåde, men at den medvirker til at gøre budget- og bevillingssystemet unødigt uigennemskueligt.

Finansudvalget finder derfor, at ministrene på eget initiativ i alle aktstykker, hvor formål, der inden for et eller flere af de seneste 3 år har været tilgodeset gennem bevillinger på finansloven, men som nu foreslås finansieret på aktstykke fra andre kilder, skal angive dette i bevillingsansøgningen. Endvidere skal angives størrelsen af bevillingen på finansloven i de(t) pågældende år. Ligeledes bør i aktstykket angives, hvis bevillingen på aktstykket er del i medfinansieringen af en allerede på finansloven opført konto, således at den samlede bevilling til formålet kan fastslås.

For så vidt angår aktstykker vedrørende fordeling af tips- og lottomidler, som nu er blevet samlet, således at de behandles én gang om året, Landlegatet og lignende tilbagevendende bevillingsansøgninger, hvor puljer udmøntes til navngivne modtagere, bør disse altid ledsages af oversigter over de seneste 3 års udmøntning af bevillingen og over, hvilke ansøgere der det pågældende år har fået afslag på ansøgning om del i midlerne.

6.3.4. Lovgivning på aktstykker

I forlængelse af den under pkt. 5.2. omtalte drøftelse af tekstanmærkninger på finansloven har udvalget diskuteret spørgsmålet om regulering ved tekstanmærkning på aktstykke med efterfølgende optagelse på tillægsbevillingsloven. Udgangspunktet for en drøftelse heraf er de samme betænkeligheder, der gør sig gældende ved lovgivning på finansloven og herunder navnlig i forbindelse med tekstanmærkninger af materiel art på aktstykker. Hertil kommer de indvendinger, der følger af, at aktstykker i modsætning til finansloven ikke har lovsform og dermed bl.a. ikke er underkastet de processuelle krav, der er forbundet hermed, og herunder bl.a. de ved grundloven foreskrevne 3 behandlinger i folketingssalen med mellemliggende udvalgsbehandlinger. Ganske vist optages tekstanmærkninger efterfølgende på tillægsbevillingsloven, men dette sker typisk længe efter, at den af Finansudvalget givne bemyndigelse er udnyttet, og under alle omstændigheder efter bevillingsårets udløb.

Finansudvalget har noteret sig, at der til trods for ovennævnte betænkeligheder har eksisteret en årelang praksis for at anvende tekstanmærkninger på aktstykker. Finansudvalget finder, at der i visse ganske særlige tilfælde – navnlig for så vidt angår tekstanmærkninger, der fastsætter dispositionsbeføjelser vedrørende bevillingsanvendelsen – kan være begrundelse herfor.

For så vidt angår materielle tekstanmærkninger finder Finansudvalget, at der kun i helt særlige tilfælde ved tekstanmærkning i aktstykker bør gennemføres fravigelse eller supplerende af eksisterende materielle lovbestemmelser. I sådanne tilfælde skal følgende gælde:

- Tekstanmærkningen skal være præcis og konkret i sin udformning. Hvor anden gældende materiel lovgivning ændres eller suppleres, bør der i tekstanmærkningen eller i anmærkningerne hertil angives titel på loven(e) og reference til, hvor lov, lovebekendtgørelse og/eller ændringslov(e) er optrykt i Lovtidende.
- Tekstanmærkningen skal gælde for en begrænset kreds af borgere m.fl.
- Tekstanmærkningen skal være af ikke-bebyrdende karakter.
- Tekstanmærkningen skal være begrundet i væsentlige hensyn.
- Tekstanmærkningen skal ikke kunne afvente at blive gennemført ved lov.
- Tekstanmærkningen skal have en begrænset gyldighedsperiode.
- Tekstanmærkningen skal ikke regulere bevillingsfremmede forhold.

6.3.5. Angivelse af konsekvenser af aktstykker

Som nævnt ovenfor i indledningen og under pkt. 6.2.1. er aktstykker på mange måder at sammenligne med bevillingslovforslag. Dette gælder, uanset at aktstykker ikke er undergivet samme behandling i Folketinget som forslag til bevillingslove. Finansudvalget har på denne baggrund overvejet, hvordan kvaliteten af de aktstykker, der forelægges for udvalget, kan forbedres. Udvalget er opmærksom på, at det i den gældende budgetvejlednings punkt 3.5.2. om sagsfremstillingen i aktstykker er anført, at sagsfremstillingen har samme funktion og betydning som anmærkningerne til et bevillingsforslag på finansloven. Det indebærer efter Finansudvalgets opfattelse, at sagsfremstillingen i aktstykker skal udgøre et fyldestgørende beslutningsgrundlag for Finansudvalget, herunder at der ud over de økonomiske konsekvenser i relevant omfang skal redegøres for administrative, erhvervsmæssige og miljømæssige konsekvenser samt eventuelt forholdet til EU-retten m.v. Finansudvalget understreger endvidere vigtigheden af, at de retlige spørgsmål overvejes særlig nøje i forbindelse med aktstykker af principiel juridisk

karakter, herunder navnlig i de meget sjældne tilfælde, hvor et aktstykke måtte indebære lovgivning på aktstykke/tillægsbevillingslov.

P.u.v.
KRISTIAN THULESEN DAHL
formand